

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 29 ΚΑΙ 30
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ
ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2018 ΚΑΙ 2021**

**«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 1,2 MW ΤΗΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «BIOLAND PROJECT 68 LTD ΣΤΗΝ ΣΤΕΝΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ»**

ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚ.: ΠΑΦ/00516/2020

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια των Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 και 2021, η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ. ΠΑΦ/00516/2020 και ημερομηνία 6/10/2020) για αξιολόγηση.

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο πραγματοποιήθηκε δημόσια παρουσίαση στις 11/06/2020 μετά από τη αποστολή ενημερωτικών φυλλαδίων και τη δημοσίευση ανακοίνωσης σε δύο καθημερινής κυκλοφορίας εφημερίδες, στον πίνακα ανακοινώσεων του Κοινοτικού Συμβουλίου Στενής, στην ιστοσελίδα του Κοινοτικού Συμβουλίου Στενής, καθώς και στην ιστοσελίδα της εταιρείας "Bioland Energy Ltd" για την κατάθεση των προσχεδίων της ΜΕΕΠ στο Κοινοτικό Συμβούλιο Στενής, καθώς και την ανάρτηση της παρουσίασης του έργου στην ιστοσελίδα του Κοινοτικού Συμβουλίου Στενής και της εταιρείας "Bioland Energy".

Η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εξέτασε το Έργο σε συνεδρία της στις 30/3/2021 κατά την οποία ζητήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία. Τα συμπληρωματικά στοιχεία υποβλήθηκαν στις 6/10/2021 και το έργο επανήλθε και εξετάστηκε από την Επιτροπή στις 26/10/2021.

Με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, την επιτόπια επίσκεψη, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και τη ΜΕΕΠ ετοιμάστηκε η Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία Φωτοβολταϊκού Πάρκου ισχύος 1,2 MW ιδιοκτησίας της εταιρείας Bioland Project 68 Ltd, εντός των διοικητικών ορίων της Κοινότητας Στενής.

Το εμβαδόν του τεμαχίου είναι 19.990 m², περίπου. Το συνολικό εμβαδό της περιοχής που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή και λειτουργία του προτεινόμενου έργου ανέρχεται σε

8.855 m², περίπου και περιλαμβάνει το εμβαδόν της επιφάνειας που καλύπτεται από τα πλαίσια, μικρή κάλυψη εδάφους με μπετόν έκτασης 39 m², περίπου, για τις ανάγκες τοποθέτησης της θύρας εισόδου και του υποσταθμού της Α.Η.Κ. / δωμάτιο παραγωγού, καθώς και τους εσωτερικούς δρόμους / διαδρόμους.

Περιγραφή

Οι φωτοβολταϊκοί πίνακες που θα χρησιμοποιηθούν για το προτεινόμενο έργο θα εγκατασταθούν σε σταθερές μεταλλικές βάσεις με τη μέθοδο της πασαλόμπηξης. Όλες οι σειρές των φωτοβολταϊκών πλαισίων θα αποτελούνται από διπλές σειρές σε όρθια διάταξη (portrait). Το φωτοβολταϊκό σύστημα θα αξιοποιεί την ηλιακή ακτινοβολία και θα την μετατρέπει σε ηλεκτρική ενέργεια την οποία θα διοχετεύει στο δίκτυο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (Α.Η.Κ.). Η παραγόμενη ενέργεια υπολογίζεται να ανέρχεται στα 1,98 GWh/year.

Σύμφωνα με την ΜΕΕΠ, το προτεινόμενο έργο περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Χωματουργικά έργα διαμόρφωσης του χώρου,
- τοποθέτηση μεταλλικών βάσεων γαλβανισμένου χάλυβα για την στήριξη φωτοβολταϊκών συστημάτων,
- τοποθέτηση 2.924 φωτοβολταϊκών πλαισίων ισχύος 410 Watt, έκαστος,
- εγκατάσταση ηλεκτρικών εγκαταστάσεων (ηλεκτρική καλωδίωση / μετασχηματιστής τάσης),
- διασύνδεση με το δίκτυο ΑΗΚ.,
- υποσταθμό Α.Η.Κ. από προκατασκευασμένο μεταλλικό σκελετό και πανέλλα πολυουρεθάνης, σε βάση από οπλισμένο σκυρόδεμα,
- δωμάτιο παραγωγού από προκατασκευασμένο μεταλλικό σκελετό και πανέλλα πολυουρεθάνης, σε βάση από οπλισμένο σκυρόδεμα,
- εσωτερική οδοποιία, για την πρόσβαση προς τα πλαίσια κατά τη λειτουργία του Φωτοβολταϊκού Πάρκου,
- περίφραξη περιμετρικά του προτεινόμενου τεμαχίου το μήκος της οποίας θα είναι 640,44 m, περίπου.

Κατά το στάδιο κατασκευής, για την διαμόρφωση του χώρου θα γίνουν εκσκαφές και επιχωματώσεις και ακολούθως συμπίεση του εδάφους. Στο χώρο όπου θα τοποθετηθούν τα φωτοβολταϊκά πλαίσια θα διαμορφωθεί η πλατεία εργασίας με χρήση οδοστρωτήρα και επίστρωση με υλικό επιχωμάτωσης το οποίο θα προέρχεται από το υφιστάμενο τεμάχιο. Οι χωματουργικές εργασίες θα αφορούν ως επί το πλείστον επιφανειακές εκσκαφές. Επιπλέον θα κατασκευαστεί εσωτερική οδοποιία η οποία θα έχει χωμάτινη επιφάνεια, για την πρόσβαση προς τα πλαίσια κατά τη λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου.

Υπολογίζεται ότι οι χωματουργικές εργασίες θα ανέλθουν στα 7.500 m³, περίπου. Θα προκύψουν στερεά απόβλητα από εκσκαφές και κατασκευές, καθώς και από τους εργαζόμενους.

Η σύνδεση με το υφιστάμενο δίκτυο του ΔΣΔ / ΑΗΚ αναμένεται να γίνει στο μέσο του νοτίου μέρους του Φωτοβολταϊκού Πάρκου, το οποίο βρίσκεται σε απόσταση 250 m, περίπου, (με κατεύθυνση Δυτικά) από το υφιστάμενο Ενάεριο Δίκτυο Μέσης Τάσης 11kV του ΔΣΔ / ΑΗΚ. Ο τρόπος σύνδεσης του Φωτοβολταϊκού Πάρκου θα καθοριστεί επ' ακριβώς με την έκδοση των Προκαταρκτικών Όρων από τον ΔΣΔ / ΑΗΚ για το συγκεκριμένο έργο.

Οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να διαρκέσουν 11 μήνες, περίπου.

Χωροθέτηση

Το υπό εξέταση έργο χωροθετείται εντός του τεμαχίου 322 του Φ./Σχ.: 35/04, στην τοποθεσία Τζελλοδέρη, στην κοινότητα Στενή, στην Επαρχία Πάφου, σε περιοχή η οποία χρησιμοποιείται για καλλιέργεια σιτηρών και ελιών. Το τεμάχιο εμπίπτει εντός Πολεοδομικής Ζώνης Ζ1 (ζώνη προστασίας) και εφάπτεται δημόσιου δρόμου.

Επισυνάπτεται χωροταξικό σχέδιο, ως **Παράρτημα Ι**.

Χλωρίδα

Σύμφωνα με την ΜΕΕΠ, το υπό μελέτη τεμάχιο χρησιμοποιείται για ξηρικές καλλιέργειες σιτηρών.

Πλησίον του τεμαχίου εντοπίζονται μικροί αμπελώνες, θερμοκήπια, οπωροφόρα δέντρα, ελαιόδεντρα, καλαμιώνες, ακακίες, χαρουπόδεντρα και καλλιέργειες σιτηρών.

Σύμφωνα με το Τμήμα Γεωργίας το προτεινόμενο τεμάχιο εμπίπτει σε αρδευόμενο αναδασμό και από εδαφολογικής άποψης χαρακτηρίζεται ως υψηλής γονιμότητας και αξιοποιείται γεωργικά.

Η περιοχή του έργου έχει ενταχθεί στη ζώνη ΥΦΑ (Υψηλής Φυσικής Αξίας) Τύπου Ι και ΙΙ.

Πανίδα

Σύμφωνα με την ΜΕΕΠ, στην ευρύτερη περιοχή μελέτης υπάρχουν πέντε (5) είδη θηλαστικών που απαντώνται σε όλες σχεδόν τις περιοχές τη Κύπρου και είναι η μυγαλίδα η κυπριακή, ο σκαντζόχοιρος, ο λαγός, η νυφίτσα και η αλεπού, από τα οποία τα τέσσερα (4) είναι ενδημικά.

Είδος της νυχτερίδας *Rhinolophus Euryale*

Μετά από υποδείξεις του Τμήματος Δασών διαπιστώθηκε ότι, σε απόσταση 900 m, περίπου, από το προτεινόμενο τεμάχιο βρίσκεται το καταφύγιο το οποίο φιλοξενεί το είδος νυχτερίδας *Rhinolophus euryale* το οποίο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙ (Ζωικά και Φυτικά Είδη Κοινοτικού Ενδιαφέροντος των οποίων η διατήρηση επιβάλλει των καθορισμό ειδικών ζωνών διατήρησης) και στο Παράρτημα ΙV (Ζωικά και Φυτικά Είδη Κοινοτικού Ενδιαφέροντος που απαιτούν αυστηρή προστασία) της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας και στο Παράρτημα ΙΙ του περί Προστασίας και Διαχείρισης της Φύσης και της Άγριας Ζωής Νόμου (Ν. 153(Ι)/2003).

Αποτελεί το μοναδικό καταφύγιο αναπαραγωγής και το πιο σπάνιο είδος νυχτερίδας στη Κύπρο, ο πληθυσμός του οποίου κυμαίνεται από 120 – 200 άτομα.

Το είδος της νυχτερίδας *Rhinolophus euryale* για σκοπούς τροφοληψίας κινείται σε ακτίνα 2,2 km και ως μέτρο διατήρησης της προστασίας της περιοχής τροφοληψίας είναι η ακτίνα 5 km (Russo et al., 2002).

Σύμφωνα με την ΜΕΕΠ και τα υποβληθέντα συμπληρωματικά στοιχεία, το είδος της νυχτερίδας *Rhinolophus euryale* είναι το πιο σπάνιο απ' όλες τις ευρωπαϊκές νυχτερίδες και κατατάσσεται ως «**Σχεδόν Απειλούμενο – Near threatened**» στον **Κόκκινο Κατάλογο της IUCN** σε παγκόσμιο επίπεδο με βάση τις πιο πρόσφατες απογραφές το 2016. Σε τοπικό επίπεδο, στην Κύπρο, για το συγκεκριμένο είδος δεν υπάρχουν αρκετές πληροφορίες και καταγραφές ενώ χαρακτηρίζεται ως «**Presence Uncertain**».

Καταφύγια του είδους της νυχτερίδας *Rhinolophus Euryale* αποτελούν ζεστές δασικές περιοχές, κοντά σε υδροβιότοπους, λίμνες, ποτάμια, πρόποδες βουνών με ασβεστολιθικά χώματα και γενικότερα σε περιοχές που γειτνιάζουν με πηγές νερού (Russo, et al. 2002). Τα χειμνωτάκια καταφύγια βρίσκονται σε σπηλιές, σήραγγες, ή παλιά μεταλλεία στα οποία η θερμοκρασία κυμαίνεται γύρω στους 10°C. Δεν είναι γνωστό με βεβαιότητα εάν το γένος *R. euryale* κατά τον χειμώνα υπόκειται σε χειμερία νάρκη (Altringham 1996 και Schober and

Grimmberger 1997). Επίσης, επειδή βρίσκεται καταφύγιο σε υπόγειες σπηλιές, η προστασία τέτοιων καταφυγίων κρίνεται ως επιβεβλημένη (Russo, et al. 2002).

Το είδος της νυχτερίδας *Rhinolophus euryale* τρέφεται κυρίως με σκώρους και έντομα. Οι σκληροκοιδοί μελισσοί (*Rhizotrogus*) αποτελούσαν επίσης μια μεταβλητή αλλά σημαντική πηγή τροφής (ειδικά πριν από την αναπαραγωγή). Κυνηγούν σε χαμηλά υψόμετρα σε ζεστές πλαγιές και σε περιοχές με σχετική πυκνή βλάστηση (Schober and Grimmberger 1997).

Κύριες απειλές αποτελούν:

- Μη ελεγχόμενες επισκέψεις περαστικών, τουριστών και σπηλαιολόγων
- Απόφραξη των εισόδων των καταφυγίων τους για λόγους ασφαλείας
- Βανδαλισμοί στα σπήλαια στο πλαίσιο καταδίωξης του νυχτοπάππου (*Rousettus aegyptiacus*)
- Εκτεταμένη χρήση φυτοφαρμάκων και εντομοκτόνων

Για σκοπούς καταγραφής των νυχτερίδων ο μελετητής πραγματοποίησε επιτόπιες επισκέψεις κατά τους μήνες Ιούλιο – Σεπτέμβριο 2021 περιμετρικά του καταφυγίου. Οι επιτόπιες παρατηρήσεις διενεργήθηκαν σε διάφορες φάσεις της ημέρας, όπως ανατολή, σούρουπο, απόγευμα και βράδυ, με τη χρήση κιαλίων και διόπτρας, χωρίς ωστόσο να εντοπιστεί το είδος με ακρίβεια.

Πτηνοπανίδα

Σύμφωνα με την ΜΕΕΠ, το υπό μελέτη τεμάχιο απέχει 70 m, περίπου, από περιοχή η οποία έχει χαρακτηριστεί ως διάδρομος αποδημητικών πτηνών με βάση των στοιχείων της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας.

Από τις πτηνοπαρατηρήσεις που διενεργήθηκαν στα πλαίσια της ΜΕΕΠ, για την καταγραφή των πτηνών που πιθανόν να εισέρχονται από το τεμάχιο για σκοπούς ξεκούρασης, τροφοληψίας ή και φωλεοποίησης, εντοπίστηκαν τριάντα ένα (31) είδη πουλιών με συνολικά πεντακόσια εξήντα οκτώ (568) άτομα (454 περιμετρικά του τεμαχίου και 114 εντός του τεμαχίου).

Εντός του προτεινόμενου τεμαχίου εντοπίστηκε ένα (1) είδος του Παραρτήματος Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/147/ΕΚ περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών και πρόκειται για το είδος:

- *Coracias Garrulus* (1 άτομο)

Στην περιοχή περιμετρικά του τεμαχίου εντοπίστηκαν δύο (2) είδη του Παραρτήματος Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/147/ΕΚ περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών και πρόκειται για τα είδη:

- *Sylvia Melanothorax* το οποίο είναι ενδημικό είδος της Κύπρου (9 άτομα) και
- *Emberiza Cineracea* (1 άτομο)

Συνολικά, εντοπίστηκαν πενήντα επτά (57) φωλιές. Εντός του προτεινόμενου τεμαχίου εντοπίστηκαν τέσσερις (4) φωλιές και πρόκειται για τα είδη:

- *Carduelis Carduelis*
- *Chloris Chloris*
- *Pica Pica*
- *Sylvia Melanocephala*

Στην περιοχή περιμετρικά του τεμαχίου εντοπίστηκαν τέσσερις (4) φωλιές που αφορούν ένα είδος του Παραρτήματος Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/147/ΕΚ περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών και πρόκειται για το είδος:

- *Sylvia Melanothorax*

Σύμφωνα με την ΜΕΕΠ, οι φωλιές που παρατηρήθηκαν αφορούν κυρίως είδη τα οποία θεωρούνται κοινά είδη της ευρύτερης περιοχής και της Κύπρου. Όσον αφορά τη φωλιά του ενδημικού είδους *Sylvia Melanothorax*, βάση του ορθολογικού σχεδιασμού της χωροθέτησης του Φωτοβολταϊκού Πάρκου, αυτή δεν θα επηρεαστεί.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το Έργο και των πιθανών επιπτώσεων που το Έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

- 3.1. Αλλαγή χρήσης γης από γεωργική σε χρήση για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πλαισίων.
- 3.2. Επιπτώσεις στο τοπίο της περιοχής λόγω των φωτοβολταϊκών πλαισίων, απώλειας γεωργικής γης, μικρής κάλυψης εδάφους με μπετόν, καθώς και λόγω του εργοταξίου και της διακίνησης των βαρέων οχημάτων, κατά την κατασκευή.
- 3.3. Κάλυψη εδάφους από τα φωτοβολταϊκά πλαίσια και τις οικοδομές συμπεριλαμβανομένων και των εσωτερικών δρόμων / διαδρόμων, συνολικής έκτασης, 8.855 m², περίπου, κατά την κατασκευή.
- 3.4. Σφράγιση του εδάφους συνολικής έκτασης 39 m², περίπου.
- 3.5. Επιπτώσεις στο έδαφος, κατά τη διαμόρφωση του χώρου (εκσκαφές και επιχωματώσεις).
- 3.6. Παραγωγή αποβλήτων εκσκαφών και επιχωματώσεων, 7.500 m³ περίπου, κατά την κατασκευή.
- 3.7. Παραγωγή αστικών αποβλήτων από το προσωπικό, καθώς και επικίνδυνων υγρών αποβλήτων από την συντήρηση των μηχανημάτων, κατά την κατασκευή.
- 3.8. Εκπομπές αέριων ρύπων (καυσαέρια και αιωρούμενα σωματίδια) από την χρήση εκσκαφέα, την διακίνηση βαρέων οχημάτων, τη λειτουργία διαφόρων μηχανημάτων, την εκτέλεση χωματουργικών εργασιών και τη μεταφορά και εκφόρτωση υλικών, κατά την κατασκευή.
- 3.9. Πρόκληση υψηλών επιπέδου θορύβου, από την χρήση εκσκαφέα, την διακίνηση βαρέων οχημάτων, τη λειτουργία διαφόρων μηχανημάτων, καθώς και κατά την διαδικασία εγκατάστασης μεταλλικών πασσάλων στο έδαφος (πασσαλόμπηξη), κατά την κατασκευή.
- 3.10. Προσωρινός επηρεασμός της πανίδας της περιοχής λόγω εκπομπής σκόνης και θορύβου από το εργοτάξιο, με πιθανότητα μετανάστευσης μερικών ειδών στη γύρω περιοχή, κατά την κατασκευή.
- 3.11. Πιθανός επηρεασμός του είδους της νυχτερίδας *Rhinolophus euryale* λόγω απώλειας περιοχών τροφοληψίας. Η απόσταση του προτεινόμενου έργου από το καταφύγιο δεν αναμένεται να επιφέρει οποιεσδήποτε επιπτώσεις όσον αφορά τους κραδασμούς.
- 3.12. Η μορφολογία της ευρύτερης περιοχής, σε απόσταση 1km από το καταφύγιο της νυχτερίδας *Rhinolophus Euryale*, παρουσιάζει διαφορετικά ανάγλυφα, υψόμετρα αλλά και χρήσεις γης, γεγονός που αντικειμενικά θα επηρεάσει σε ελάχιστο βαθμό την παρουσία των νυχτερίδων στην περιοχή.
- 3.13. Προσωρινός επηρεασμός της οδικής κυκλοφορίας, λόγω της διακίνησης των βαρέων οχημάτων και των μηχανημάτων του εργοταξίου, κατά την κατασκευή.
- 3.14. Κίνδυνος πρόκλησης ατυχημάτων, κατά την κατασκευή.
- 3.15. Κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς, από τις εργασίες που εκτελούνται ή από ατύχημα, καθώς και από βραχυκύκλωμα, κατά την κατασκευή και λειτουργία.

- 3.16. Παραγωγή μικρών ποσοτήτων υγρών αποβλήτων για σκοπούς καθαρισμού των φωτοβολταϊκών πλαισίων, κατά τη λειτουργία.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Οδική κυκλοφορία (κατά την κατασκευή):

- 4.1. Διεξαγωγή των δρομολογίων των βαρέων οχημάτων σύμφωνα με προκαθορισμένο πρόγραμμα και σε ώρες που δεν παρατηρείται έντονη κίνηση στους δρόμους.
- 4.2. Σωστός προγραμματισμός μεταφοράς υλικών στο εργοτάξιο και μείωση μετακινήσεων ώστε να μην δημιουργούνται προβλήματα στο οδικό δίκτυο.
- 4.3. Τοποθέτηση σήμανσης και πινακίδων για την ενημέρωση των οδηγών.
- 4.4. Σε περιπτώσεις κυκλοφοριακής συμφόρησης να υπάρχει άτομο που να ρυθμίζει την κυκλοφορία.

Αέριοι ρύποι και Σκόνη (κατά την κατασκευή):

- 4.5. Περιμετρική περίφραξη εργοταξίου για κατακράτηση σκόνης και περιορισμού της διασποράς της.
- 4.6. Παρακολούθηση των επιπέδων αιωρούμενης σκόνης, κατά την διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών.
- 4.7. Διαμόρφωση των οδικών προσβάσεων και των χώρων που θα χρησιμοποιούνται από οχήματα με υλικά τα οποία θα περιορίζουν την εκπομπή σκόνης.
- 4.8. Διαβροχή των οδικών προσβάσεων ή/και των χώρων, όπου εκπέμπεται σκόνη.
- 4.9. Ελεγχόμενη διακίνηση των οχημάτων προς, από και εντός του χώρου του εργοταξίου.
- 4.10. Τα οχήματα και τα βαρέου τύπου μηχανήματα να διακινούνται στο χώρο με χαμηλή ταχύτητα.
- 4.11. Τα βαρέα οχήματα μεταφοράς χύδην υλικών να χρησιμοποιούν σκέπαστρο ή να αποφεύγεται η υπερπλήρωση τους.
- 4.12. Επαρκή και τακτική συντήρηση του εξοπλισμού / μηχανημάτων και των οχημάτων.
- 4.13. Σωστός χειρισμός / λειτουργία των μηχανημάτων και οχημάτων.
- 4.14. Ορθολογική διαχείριση Α.Ε.Κ.Κ. στο χώρο του εργοταξίου.

Θόρυβος και Δονήσεις (κατά την κατασκευή και λειτουργία):

- 4.15. Επαρκή και τακτική συντήρηση του εξοπλισμού / μηχανημάτων και των οχημάτων.
- 4.16. Έλεγχος των μηχανημάτων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι διαθέτουν όλα τα μέσα τα οποία περιορίζουν την εκπομπή θορύβου (π.χ. αποσιωπητήρες).
- 4.17. Καθορισμός μέγιστων επιπέδων θορύβου από τα μηχανήματα που θα βρίσκονται σε λειτουργία στο χώρο του εργοταξίου για μεγάλο χρονικό διάστημα (όπως φορτοεκφορτωτές και άλλα παρόμοια μηχανήματα).
- 4.18. Ελεγχόμενη διακίνηση των οχημάτων προς, από και εντός του χώρου του εργοταξίου.
- 4.19. Τα οχήματα και τα βαρέου τύπου μηχανήματα να διακινούνται στο χώρο σύμφωνα με το επιτρεπόμενο όριο ταχύτητας.
- 4.20. Περιορισμός της χρονικής διάρκειας των κατασκευαστικών εργασιών.

- 4.21. Διεξαγωγή των εργασιών που περιλαμβάνουν τη χρήση αερόσφυρων και άλλων παρόμοιων μηχανημάτων, μόνο κατά τις ώρες 9:00 – 14:00. Παρόμοιου τύπου εργασίες να αποφεύγονται κατά το Σάββατο, Κυριακή και δημόσιες αργίες.
- 4.22. Καθορισμός ζώνης περιορισμού διακίνησης, γύρω από τους χώρους όπου πραγματοποιούνται εργασίες με υψηλά επίπεδα θορύβου, στην οποία να απαγορεύεται η είσοδος σε όσους δεν σχετίζονται με τη συγκεκριμένη εργασία.
- 4.23. Χρήση προστατευτικού εξοπλισμού από τον θόρυβο από το προσωπικό.

Έδαφος (κατά την κατασκευή):

- 4.24. Προγραμματισμός των χωματουργικών και των κατασκευαστικών εργασιών ώστε να περιοριστεί ο χρόνος έκθεσης του εδάφους στις καιρικές συνθήκες και τη διάβρωση.
- 4.25. Διακίνηση των βαρέων οχημάτων, μόνο στο οδικό δίκτυο της περιοχής.
- 4.26. Διεξαγωγή των εργασιών κατασκευής σε περιόδους που δεν υπάρχει βροχόπτωση, αφού οι επιπτώσεις συμπίεσης και διάβρωσης του εδάφους είναι πιο σημαντικές σε βρεγμένα εδάφη.
- 4.27. Ορθολογική διαχείριση Α.Ε.Κ.Κ. στο χώρο του εργοταξίου.

Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων (κατά την κατασκευή και λειτουργία):

- 4.28. Ορθολογική διαχείριση στερεών αποβλήτων και Α.Ε.Κ.Κ. στο χώρο του εργοταξίου.
- 4.29. Προσωρινή αποθήκευση των παραγόμενων υγρών και στερεών αποβλήτων σε κατάλληλους περιέκτες ανάλογα με το είδος τους και μεταφορά τους σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων.
- 4.30. Τοποθέτηση προσωρινών εγκαταστάσεων υγιεινής (χημικές τουαλέτες).

Τοπίο / βιολογικό περιβάλλον (κατά την κατασκευή και λειτουργία):

- 4.31. Περιμετρική περίφραξη εργοταξίου.
- 4.32. Προγραμματισμός και γρήγορη αποπεράτωση των εργασιών / καθορισμός χρονοδιαγράμματος.
- 4.33. Περιορισμός των εργασιών εντός του τεμαχίου που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή και λειτουργία του φωτοβολταϊκού πάρκου.
- 4.34. Ορθολογική διαχείριση στερεών αποβλήτων και Α.Ε.Κ.Κ. στο χώρο του εργοταξίου.
- 4.35. Καθαρισμός του χώρου του εργοταξίου μετά το πέρας των εργασιών.
- 4.36. Έναρξη των χωματουργικών και κατασκευαστικών εργασιών εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου (Μάρτιο-Αύγουστο) των πτηνών.
- 4.37. Συντήρηση των πλαισίων πριν ή μετά από τις περιόδους φωλεοποίησης (Οκτώβριο-Φεβρουάριο) των πτηνών.

Προστασία του είδους της νυχτερίδας *Rhinolophus Euryale* (κατά την κατασκευή και λειτουργία):

- 4.38. Δεντροφύτευση περιμετρικά του τεμαχίου με φυτά ή δέντρα τα οποία προσελκύουν έντομα (σε συνεννόηση με το Τμήμα Δασών) ώστε να εμπλουτιστεί ο αριθμός και η επάρκεια τροφής για τις νυχτερίδες.
- 4.39. Αύξηση του χρόνου υλοποίησης των έργων για περιορισμό τυχόν οχλήσεων.

Κίνδυνος πρόκλησης ατυχημάτων / πυρκαγιάς (κατά την κατασκευή και λειτουργία):

- 4.40. Τοποθέτηση προσωρινής περίφραξης κατά την διάρκεια των χωματουργικών εργασιών ή τοποθέτηση της τελικής περίφραξης του έργου πριν από την έναρξη εργασιών.
- 4.41. Υποβολή προγράμματος εργασιών και σχεδίου ασφάλειας και υγείας από τον Εργολάβο / Κατασκευαστή προς έγκριση από τον Μηχανικό, πριν από την έναρξη οποιασδήποτε φύσης εργασιών.
- 4.42. Τοποθέτηση σήμανσης για κίνδυνο πυρκαγιάς, καθώς και συστήματος πυρόσβεσης.
- 4.43. Εφαρμογή Σχεδίου Δράσης σε περίπτωση διαρροών μηχανέλαιων από τα μηχανήματα / οχήματα και σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- 4.44. Επαρκή και τακτική συντήρηση του εξοπλισμού / μηχανημάτων και των οχημάτων.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι το εν λόγω έργο χωροθετείται σε μεγάλη απόσταση από την πλησιέστερη προστατευόμενη περιοχή του Δικτύου Natura 2000.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, τα συμπληρωματικά στοιχεία, την επιτόπια επίσκεψη, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής, των εμπλεκόμενων τμημάτων και της Τοπικής Αρχής. Η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους πιο κάτω όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα Όρων, που επισυνάπτεται.

Τονίζεται ότι, σύμφωνα με τον **όρο 1.9** της εν λόγω Γνωμοδότησης, πριν τη χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας να κατατεθεί, για έγκριση από το Τμήμα Περιβάλλοντος, νέος χωροταξικός σχεδιασμός των πλαισίων που να ενσωματώνει τους όρους / προϋποθέσεις, της παρούσας Γνωμοδότησης.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και στο βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Η Γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος όσο και η ισχύς της πολεοδομικής ή άλλης άδειας, νοουμένου ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί, δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων αυτή εκδόθηκε.

Στέλλα Περικέντη

για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος

Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.005.001.071, 02.15.007.003.002

11 Μαρτίου, 2022

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 1,2 MW ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «BIOLAND PROJECT 68 LTD ΣΤΗΝ ΣΤΕΝΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ»

ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚ.: ΠΑΦ/00516/2020

Στα πλαίσια του έργου υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος οι ακόλουθες απόψεις:

Τμήμα Γεωργίας: Με επιστολή Αρ. Φακ.: 02.10.004 και ημερ. 26.3.21 ανέφερε ότι, φέρει ένσταση για τη δημιουργία της εν λόγω ανάπτυξης, λόγω του ότι η ευρύτερη περιοχή αποτελεί ενιαία συμπαγή, επίπεδη έκταση η οποία αξιοποιείται για γεωργικούς σκοπούς και παράλληλα το τεμάχιο δύναται να αξιοποιηθεί γεωργικά αφού είναι αρδευόμενο.

Κοινότητα Στενής: Με επιστολή ημερ. 15.5.2020 που απέστειλε κατά τη δημόσια διαβούλευση που διενεργήθηκε στα πλαίσια της ΜΕΕΠ, ανέφερε ότι έχει θετικές απόψεις για την κατασκευή και λειτουργία του προτεινόμενου έργου.

Στα πλαίσια του έργου δεν υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος απόψεις ή παραστάσεις από το κοινό, σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής Γνωστοποίησης σε δύο (2) εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας.

Οι πιο πάνω απόψεις λήφθηκαν υπόψη ως ακολούθως:

Στη Γνωμοδότηση λήφθηκαν υπόψη οι πιο πάνω απόψεις και ενσωματώθηκαν ανάλογα οι σχετικοί όροι για την προστασία του περιβάλλοντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ
«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΙΣΧΥΟΣ 1,2 MW ΤΗΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «BIOLAND PROJECT 68 LTD ΣΤΗΝ ΣΤΕΝΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΠΑΦΟΥ»
ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚ.: ΠΑΦ/00516/2020

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

- 1.1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Γνωμοδότηση.
- 1.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- 1.3. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος νόμους, κανονισμούς, διατάγματα και τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- 1.4. Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται:
 - Η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων.
 - Η αντιμετώπιση και αποκατάσταση τυχόν δυσάρεστων περιβαλλοντικών καταστάσεων που οφείλονται στην κατασκευή και λειτουργία του έργου.
- 1.5. Σε περίπτωση ουσιώδους επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, όπως αυτό περιγράφεται και υλοποιείται με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας Γνωμοδότησης, ο κύριος του έργου θα πρέπει να έρθει σε επαφή με το Τμήμα Περιβάλλοντος, ώστε να αξιολογηθεί κατά πόσο εμπίπτουν στους περιέκτητες Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους του 2018 και 2021.
- 1.6. Η Περιβαλλοντική Αρχή, διατηρεί το δικαίωμα να επιβάλει / τροποποιήσει για την εν λόγω Γνωμοδότηση και οποιουδήποτε όρους κριθεί αναγκαίο, για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 1.7. Μετά την έκδοση των απαιτούμενων αδειών (πολεοδομική άδεια, άδεια οικοδομής, κ.α.) και την λειτουργία της εγκατάστασης, αν παρατηρηθούν επιπρόσθετα περιβαλλοντικά ζητήματα λόγω κατασκευής ή / και λειτουργίας της προτεινόμενης ανάπτυξης που δεν καλύπτονται από τους όρους της παρούσας Γνωμοδότησης, ο κύριος του έργου πρέπει να επανέλθει για επαναξιολόγηση των επιπτώσεων.
- 1.8. Η χωροθέτηση του προτεινόμενου έργου στο υπό μελέτη τεμάχιο να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτευχθεί κατά το δυνατόν η μεγαλύτερη απόσταση από το καταφύγιο του σπάνιου είδους της νυχτερίδας *Rhinolophus euryale*. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 1.9. Πριν τη χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας να κατατεθεί, για έγκριση από το Τμήμα Περιβάλλοντος, νέος χωροταξικός σχεδιασμός των πλαισίων που να ενσωματώνει τους όρους / προϋποθέσεις της παρούσας Γνωμοδότησης, περιλαμβανομένου και του όρου 1.8. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του Έργου

- 2.1. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος, στα επιφανειακά, παράκτια ή υπόγεια νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή και το έδαφος σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
- 2.2. Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια να χωροθετηθούν και να τοποθετηθούν στο τεμάχιο χωρίς να γίνουν σημαντικές επεμβάσεις και να ακολουθείται το ανάγλυφο και οι κλίσεις του. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.3. Το έδαφος να διατηρηθεί ασφράγιστο και ασυμπίεστο ώστε να απορροφά τα όμβρια ύδατα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.4. Το κατάστρωμα των προσβάσεων, των εσωτερικών δρόμων / διαδρόμων και άλλων επιφανειών να διαμορφωθεί κατά προτίμηση με υλικά που θα είναι κατά το δυνατό υδατοδιαπερατά για αποφυγή μέγιστης σφράγισης του εδάφους, με βάση και τις "Κατευθυντήριες γραμμές για τις βέλτιστες πρακτικές περιορισμού, μετριασμού ή αντιστάθμισης της σφράγισης του εδάφους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής". **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.5. Η περίφραξη, να μην στερεωθεί στο έδαφος με μπετόν. Να τοποθετηθεί ειδική περίφραξη, η οποία θα είναι φιλική προς το περιβάλλον, ώστε η πανίδα της περιοχής, να μπορεί να εισέρχεται και να εξέρχεται ελεύθερα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.6. Τα υφιστάμενα δέντρα και η φυσική βλάστηση να διατηρηθούν στην θέση τους. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.7. Στην δεντροφύτευση ή και τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντα χώρου του έργου να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας. Να μην χρησιμοποιηθούν χωροκατακτητικά ξενικά είδη.
- 2.8. Να περιοριστεί κατά το δυνατόν η όχληση ή / και μείωση / αλλοίωση της χρήσης γης κατά την κατασκευή του προτεινόμενου έργου με σκοπό να διασφαλιστεί ότι δεν θα επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό, βιολογικό περιβάλλον και ειδικότερα στο σπάνιο είδος νυχτερίδας *Rhinolophus euryale* το οποίο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II (Ζωικά και Φυτικά Είδη Κοινοτικού Ενδιαφέροντος των οποίων η διατήρηση επιβάλλει τον καθορισμό ειδικών ζωνών διατήρησης) και Παράρτημα IV (Ζωικά και Φυτικά Είδη Κοινοτικού Ενδιαφέροντος που απαιτούν αυστηρή προστασία) της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, καθώς επίσης και σε σημαντικά είδη πτηνοπανίδας της ευρύτερης περιοχής από τα οποία κάποια εμπίπτουν στο Παράρτημα I της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2009/147/ΕΚ περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών.
- 2.9. Να γίνει δεντροφύτευση περιμετρικά του υπό μελέτη τεμαχίου με φυτά ή δέντρα τα οποία προσελκύουν έντομα, σε συνεννόηση με το Τμήμα Δασών, ώστε να εμπλουτιστεί ο αριθμός και η επάρκεια τροφής για το σπάνιο είδος της νυχτερίδας *Rhinolophus Euryale*. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.10. Οι κατασκευαστικές εργασίες να **ΜΗΝ** διεξαχθούν κατά την διάρκεια της αναπαραγωγικής περιόδου του σπάνιου είδους νυχτερίδας *Rhinolophus Euryale*. Δηλαδή από τον Απρίλιο μέχρι και τον Ιούλιο, να μην διεξαχθούν καθόλου εργασίες. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.11. Η επέμβαση να γίνει μόνο στο χώρο που θα τοποθετηθούν τα φωτοβολταϊκά πλαίσια, καθώς και οι βοηθητικές εγκαταστάσεις, με βάση το νέο χωροταξικό σχεδιασμό των πλαισίων που θα υποβληθεί σύμφωνα με τον όρο 1.9 της παρούσας Γνωμοδότησης. Στον υπόλοιπο χώρο να αποφευχθεί, οποιαδήποτε άλλη επέμβαση. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.12. Η εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών πλαισίων να γίνει με τη μέθοδο της πασσαλόμπτυξης. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

- 2.13. Η γραμμή σύνδεσης του φωτοβολταϊκού πάρκου να είναι υπόγεια και όχι εναέρια, ώστε να μην έχει επιπτώσεις στο πέρασμα των πτηνών. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 2.14. Η επιλογή των υλικών στήριξης των φωτοβολταϊκών πλαισίων να είναι τέτοια ώστε να αποφεύγονται τα διαβρωτικά υλικά.
- 2.15. Να γίνει προσωρινή περιφράξη του εργοταξίου και εκτέλεση των εργασιών κατασκευής εντός του περιφραγμένου χώρου. Τα στερεά απόβλητα που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση.
- 2.16. Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.) σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 (Κ.Δ.Π 159/2011) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους, στα πλαίσια εφαρμογής των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2021.
- Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή / μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment (Αδειοδοτήσεις - Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων – Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- 2.17. Ο επιβλέπων μηχανικός έχει την ευθύνη παρακολούθησης υλοποίησης του ολοκληρωμένου σχεδίου διατήρησης των Α.Ε.Κ.Κ..
- 2.18. Ο εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ., ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2021 και των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 (Κ.Δ.Π 159/2011) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους.
- 2.19. Οποιαδήποτε επικίνδυνα ή μη επικίνδυνα απόβλητα από τις κατασκευές (π.χ. αδρανή, μπάζα, μεταχειρισμένα μηχανέλαια, στερεά απόβλητα) να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται ξεχωριστά σε ειδικούς στεγανούς περιέκτες ή/και αποθηκευτικούς χώρους τύπου skip, σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους με αδιαπέραστη επιφάνεια. Όλοι οι αποθηκευτικοί χώροι / περιέκτες να φέρουν ευδιάκριτη σήμανση ως προς το περιεχόμενο και τη χωρητικότητα τους.
- 2.20. Σε περίπτωση προσωρινής αποθήκευσης μπαζών / αδρανών υλικών στο εργοτάξιο, αυτά να καλύπτονται με δικτυωτό πλαστικό πλέγμα ή με πλαστική μονωτική μεμβράνη για την αποφυγή της διασποράς της σκόνης.
- 2.21. Η αποθήκευση των πρώτων / βοηθητικών υλών να γίνεται σε ειδικούς χώρους, οι οποίοι να διαθέτουν κατάλληλες διατάξεις ώστε, σε περίπτωση διαρροών, να είναι δυνατή η συλλογή και μετέπειτα διαχείριση τους.
- 2.22. Στο χώρο του εργοταξίου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2021.
- 2.23. Να τηρείται σχέδιο δράσης σε περίπτωση διαρροών λόγω ατυχήματος.
- 2.24. Να γίνει κατάλληλη τοποθέτηση των προσωρινών εγκαταστάσεων υγιεινής (χημικές τουαλέτες), ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα στο περιβάλλον.

- 2.25. Η ανάπτυξη να υποστηρίζεται από ένα ολοκληρωμένο σύστημα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης, με βάση τις υποδείξεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- 2.26. Να ληφθούν όλα τα δυνατά μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου.
- 2.27. Να καταρτιστεί κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την μικρότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου.
- 2.28. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης.
- 2.29. Με τον τερματισμό των εργασιών να γίνει απομάκρυνση του εργοταξίου και αποκατάσταση όλων των χώρων.
- 2.30. Να υιοθετηθούν μέτρα για την αποκατάσταση του τοπίου μετά τις κατασκευαστικές εργασίες, για λόγους αισθητικής και αποφυγής της διάβρωσης του εδάφους.
- 2.31. Ο κύριος του έργου οφείλει να ορίσει και ενημερώσει το Τμήμα Περιβάλλοντος, τεχνικό υπεύθυνο για τη παρακολούθηση εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων, κατά την φάση κατασκευής.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

- 3.1. Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή / και το υπέδαφος, στα επιφανειακά ή παράκτια νερά ή ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή το έδαφος σύμφωνα με το άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 έως 2013.
- 3.2. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2021 και να ακολουθούνται οι πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού) Κανονισμών του 2004 (Κ.Δ.Π. 668/2004).
- 3.3. Οποιαδήποτε άλλα στερεά, υγρά ή / και επικίνδυνα απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού, ο κύριος του έργου έχει υποχρέωση να τα παραδίδει σε αδειοδοτημένο διαχειριστή σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2021.
Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή /μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment(Αδειοδοτήσεις–Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων- Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- 3.4. Απαγορεύεται η διάθεση των υγρών αποβλήτων σε απορροφητικούς λάκκους / τάφρους.
- 3.5. Το έδαφος να διατηρηθεί ασφράγιστο και ασυμπίεστο ώστε να απορροφά τα όμβρια ύδατα. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 3.6. Απαγορεύεται η χρήση χημικών καθαριστικών για τα φωτοβολταϊκά πλαίσια. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 3.7. Απαγορεύεται η χρήση οποιονδήποτε εντομοκτόνων, παρασιτοκτόνων ή άλλων χημικών ουσιών για οποιονδήποτε λόγο που θα έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**
- 3.8. Η καταπολέμηση των αγριόχορτων να γίνεται με μηχανικά μέσα και να τηρούνται οι κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής. **Ο όρος αυτός είναι ουσιώδης.**

- 3.9. Να ελέγχεται τακτικά η καλή λειτουργική κατάσταση του φωτοβολταϊκού συστήματος. Ο κύριος του έργου να επιλαμβάνεται αμέσως των βλαβών, ιδίως όταν προκύπτει ρύπανση του περιβάλλοντος. Στις περιπτώσεις αυτές να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος.
- 3.10. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο αποξήλωσης του έργου

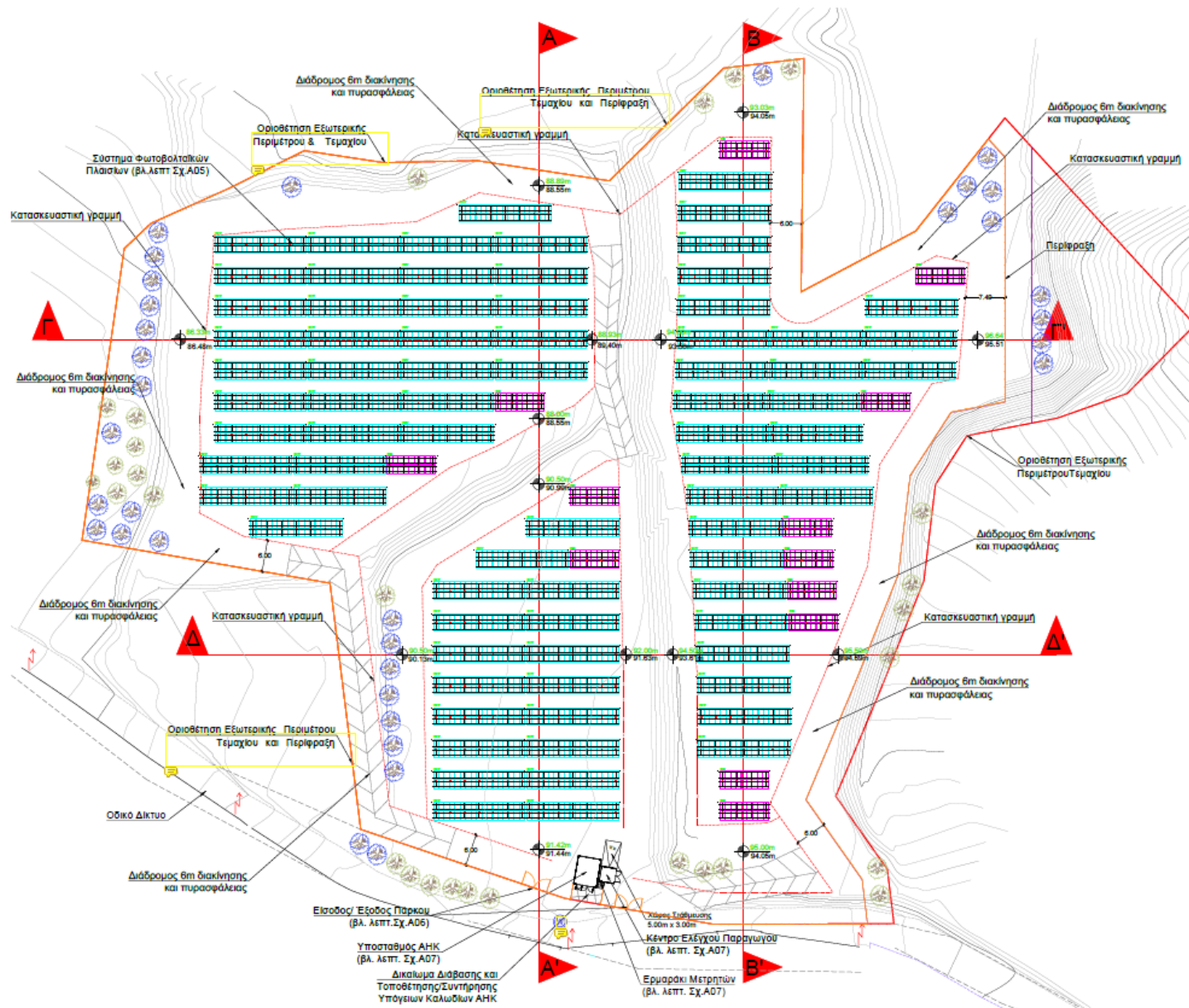
- 4.1. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που θα προκύψουν κατά την αποξήλωση της εγκατάστασης, να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης σύμφωνα με τον περί Αποβλήτων Νόμος του 2011 μέχρι 2021, Διατάγματα και Κανονισμούς αυτών.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή / μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment(Αδειοδοτήσεις–Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

11 Μαρτίου, 2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
Χωροταξικό Σχέδιο προτεινόμενου έργου

BP-68 STENI

Τίτλος σχεδίου:
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ

Σημειώσεις
 Δυναμικότητα: 1.20MWp
 Τοποθεσία: ΣΤΕΝΗ
 Τεμάχιο: 322 Φ/Σχ.: 35/04
 Ολοκλήρωτο το σύστημα θα έχει προσαρμοστικό το νότιο.

Εμβαδά Οικοδομών:
 Υποσταθμός ΑΗΚ: 24.75 m²
 Ερμαράκι Μετρητών: 1.70 m²
 Δωμάτιο Παραγωγού: 9.80 m²

Υπόμνημα:

- Οριοθέτηση Τεμαχίου
- Περιφράξη
- Κατασκευαστική Γραμμή
- Δικαίωμα Διάβασης και Τοποθέτησης/Συντήρησης Υπογείων Καλωδίων ΑΗΚ
- + Υποθέσιμα οφέλητρα
- + Πραγματικό οφέλητρο
- + Δέντρο που θα παραμείνει
- + Δέντρο που θα μεταφυτευτεί

Bioland Energy Ltd

Λεωφόρος Ελευθερίας 3,
Αραβόπου, 7102 Λαμία

Tel: +357 24-534776
 Fax: +357 24- 534775
 Email: info@biolandenergy.com

Ημερομηνία: 2020
 Κλίμακα: 1:500
 Αρ. Σχεδίου: Α01
 Έκδοση: 1
 Σχεδιασμός/Μελέτη: Α. Δημητρίου - Πολιτικός Μηχανικός